

УДК 81:1]:111.11:111.32

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v054.2025.13>

А. І. Яручик

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1293-0005>

кандидат філософських наук,

доцент кафедри політології та публічного управління

Волинського національного університету імені Лесі Українки

МОВА У ДУХОВНОМУ БУТТІ ЛЮДИНИ

«Мова – це не просто засіб спілкування,
це код нації, її історія, її світогляд, її пам'ять.

Знищити мову – це знищити націю».

О. Забужко

Постановка проблеми. Унікальність людини як природно-соціальної та душевно-духовної істоти визначається не лише здатністю творити та раціонально діяти, накопичувати й передавати свій досвід, а й формувати особливі взаємовідносини завдяки комунікації з іншими людьми. Важливим атрибутом такої взаємодії є мова, що постає як універсальний засіб та найдосконаліша форма спілкування завдяки слову, міміці, жестам, вияву почуттів та емоцій. Загалом мова є своєрідним символічним світом, у якому живе та творить людина. Через посередництво мови та мовлення здійснюється пізнання людиною світу і свого «Я», завдяки чому вона реалізує свої здібності й задовольняє потреби та прагнення. У мові людина виражає саму себе, свій внутрішній, духовний світ, що дозволяє формувати світоглядну позицію та здійснюватися як особистість. З огляду на вищезазначене, виникає необхідність філософського аналізу, що уможливить пошук відповідей на питання про вплив мови на духовне буття людини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема осмислення мови в духовному бутті людини є наскрізною для численної когорти сучасних зарубіжних та українських філософів. Хоча вони підходять до її розгляду з різних дисциплінарних позицій, наше зацікавлення передбачає дослідження мови з позиції таких напрямків як філософія мови, аналітика, герменевтика, феноменологія, комунікативна філософія.

Серед представників цих напрямків варто виділити Ю. Габермаса, Г. Г. Гадамера, М. Гайдеггера, Г.П. Грайса, Е. Кассіра, П. Рікера, Д. Серля, а також українських мислителів О. Потебню, М. Поповича, С. Кримського, А. Єрмоленка, В. Кебуладзе, В. Мельника та інших. Один із визначних мислителів ХХ ст. Г.-Г. Гадамер стверджував, що мова є не просто засобом спілкування, а світобаченням, самим горизонтом буття. Він розвинув ідею «мовного досвіду світу», де

мова є тим, що конститує реальність для нас, оскільки наше розуміння світу, наша історія, наша культура і наша духовність нерозривно пов'язані з мовою [5, с. 377–390]. Дослідження мови пронизує усю творчість П. Рікера, який вважав, що мова у формі розповіді дозволяє людині осмислювати своє минуле, формувати свою ідентичність та знаходити сенс існування. Його концепція «нарративної ідентичності» тісно пов'язана з роллю мови у формуванні внутрішнього світу людини [17]. Для розуміння соціальної ролі мови варта уваги теорія комунікативної дії Ю. Габермаса, хоча його роботи виходять далеко за межі філософії мови [1; 2]. Філософські розвідки академіка М. Поповича охоплюють широкий спектр проблем, включаючи філософію мови. Його праці демонструють розуміння мови як феномена, який перебуває у постійному розвитку і впливає на духовне буття людини і суспільства [15]. Сергій Кримський аналізує мову як спосіб мислення, як форму існування культури, що передає цінності, досвід та мудрість поколінь [13]. Сучасний філософ В. Мельник активно досліджує проблеми філософії мови, зокрема звертається до питання про те, як мова конститує світ людини, виступає засобом розуміння і творення смислів, що є ключовим для духовного буття людини [19]. Дослідження А. Єрмоленка зосереджені на проблемах комунікативної філософії, етики, герменевтики, у контексті яких він розглядає мову як основу інтерсуб'єктивності, формування розуміння та відповідальності, що є невід'ємними складовими духовного життя [9].

Метою статті є дослідження фундаментальної ролі мови як архітектонічного елементу духовного буття людини, що забезпечує нерозривний зв'язок мислення та мовлення, формує індивідуальну та колективну ідентичність та слугує основою діалогічного зв'язку між національною культурою та світовими надбаннями.

Виклад основного матеріалу. Проблема буття людини, сенсу її життя та ціннісних пріоритетів є однією із найскладніших. Неможливо дати однозначні відповіді, адже йдеться про особистісний вимір та характеристику її життєвого світу. Розгляд духовних вимірів буття людини передбачає визначення цілей і завдань людського існування, співвідношення життєвої позиції з системою суспільних цінностей та рівня включення людини до соціального життя. Дослідження цих важливих питань передбачає з'ясування ролі мови у розкритті смислів і змісту людського буття. Важливе місце у процесі осмислення людини належить духовності як сутнісному виміру людського існування, а також визначенню ролі мови у духовному бутті людини.

Питання про те, що робить людину мислячою істотою, століттями бентежить філософів, психологів та нейробіологів. Відповідь не проста, адже людський розум – це складний й багатогранний феномен. Варто виділити ключові аспекти, які вирізняють людей у їхній здатності мислити: свідомість, мова, абстрактне мислення, творчість, самоусвідомлення. Завдяки свідомості людина володіє унікальною здатністю усвідомлювати себе та світ навколо. Це дає їй можливість сприймати інформацію, відчувати емоції, формувати думки та приймати рішення. Мова, відображаючи та узагальнюючи реальність, створює ідеальний світ, наповнюючи людську розумову діяльність інформацією. Вона стає ланкою, що зв'язує покоління, адже кодує та розшифровує знання, а також духовні цінності буття. Завдяки здатності абстрактно мислити люди розуміють та оперують абстрактними поняттями, які не пов'язані з конкретними предметами чи подіями. Це дає їм можливість вирішувати проблеми та планувати своє майбутнє. Людина володіє унікальною здатністю до творчості, яка проявляється в різних сферах життя, таких як мистецтво, наука, технології тощо. Важливим для людини є самоусвідомлення, завдяки чому вона здатна усвідомлювати себе як особистість, розуміти свої думки, почуття та мотиви. Ця особливість людини дає їй можливість розвивати свою ідентичність, що зумовлюється постійним процесом пізнання себе, своїх цінностей, бажань та розуміння свого місця у світі.

Аналіз філософського дискурсу дає можливість стверджувати, що з давніх часів філософи прагнули розгадати таємницю зв'язку мови та мислення. Ще в античні часи Платон ототожнював ці два явища, вважаючи, що мова є лише дзеркалом думок. В епоху середньовіччя панувала думка про мову як граматичну копію дійсності. Новий час, представлений Рене Декартом, приніс нове бачення. Декарт ставив мислення та розум вище за мову, вважаючи її вторинним яви-

щем. Згідно з його теорією, мова лише опосередковано відображає дійсність, залежно від способу мислення [8]. У поглядах Канта мова є незмінним засобом для об'єктивації, систематизації та комунікації пізнання, що ґрунтується на універсальних структурах людського розуму. Згідно з Кантом, мова є проявом нашого мислення, а не його першопричиною [11]. Значний внесок у філософію мови вніс Е. Касіер, розглядаючи її як одну з ключових форм людської культури. Для Касієра мова – це не просто засіб передачі інформації чи відображення дійсності, а важлива складова розуміння та конструювання світу [12]. Оригінальними є також погляди Е. Гуссерля, який звертається до концепції «життєвого світу», у якому мова функціонує як засіб спільного розуміння, формування і передачі досвіду, що є повсякденним для нашого життя [6]. Погляди Гуссерля стали важливим джерелом для розуміння того, як мова не лише пояснює, а й активно формує наше сприйняття світу.

Отже, у науковому дискурсі існує низка теорій щодо зв'язку між мовою та мисленням. Ці теорії об'єднують визнання взаємозв'язку між цими двома феноменами. Однак, важливо розуміти, що думки не просто виражаються мовою, а певною, конкретною, яка використовується людьми для спілкування та обміну роздумами в соціумі. Мова, через посередництво слова, не лише здійснює відображувальну функцію, а й формує свідомість людини, впливає на її соціокультурний досвід та збагачує духовно. Філософи звертають увагу на важливі властивості мовної системи, пов'язані із внутрішньою діяльністю суб'єкта, де слово постає не просто засобом для взаєморозуміння, а цілим світом опосередкувань між суб'єктом і предметами. Відповідаючи на запитання: «Чому суб'єкт позиціонує мову саме як світ і світогляд?», М. Гайдеггер стверджує: «Тому, що його шлях до мови обумовлений не так мовою, як прагненням збагнути, осягнути й артикулювати сутність духовно-історичного розвитку людства в його цілісності, а водночас і як його повсякчасної індивідуальності» [7].

Хоча аналітична філософія часто зосереджується на логічних та семантичних аспектах мови, багато її представників також розглядають зв'язок мови з мисленням, свідомістю та, опосередковано, духовним буттям людини. Теорія мовленнєвих актів та концепція «навмисності» Д. Серля показує, що мова є центральною для формування ментальних станів, переконань, бажань та загальом для розуміння важливості людського досвіду, взаємодії людини з іншими та світом [4].

Суттєвий перелом у розумінні важливості мови в житті людини здійснив Вільгельм фон Гумбольдт. Він розглядав мову не просто як інстру-

мент для вираження думок, а як конститутивний елемент духовного світу людини. На його думку, саме мова визначає спосіб мислення та пізнання світу. Гумбольдт вказував на єдність мови й духовного буття людини та вважав свідомість особливою першоосновою, що не залежить від матерії, а розвивається за своїми законами. Учений наголошував, що визначення мови як діяльності духу є абсолютно правильним й адекватним, адже буття духу може мислитись лише як діяльність. Згідно з Гумбольдтом, слово має здійснювати перетворення світу на думку, бути для людей виразником їхніх думок та почуттів, впливати на мислення, почуття та світобачення людини й виступати рушієм її внутрішніх сил. Важливим положенням концепції мислителя була ідея тотожності мови та «народного духу», які є нерозривними та рівноцінними [3; 4]. На основі цього твердження було сформульовано тезу про неповторний характер кожної мови, яка виступає світобаченням певного народу та кожного з його представників.

Ідеї Гумбольдта про мову як інструмент формування думки знайшли своє продовження у працях українського лінгвіста О. Потебні. Він розглядав мову та мислення як нерозривно пов'язані явища, підкреслюючи силу словесного узагальнення й відстоював ідею поєднання мови та духу народу. У праці «Мислення й мова» Потебня підкреслює, що єдина прикмета, за якою ми пізнаємо існування народу, – це спільність мови. На його глибоке переконання, спільноту народом робить не те, що виражається мовою, а те, як виражається, маючи на увазі свідоме використання слова [16].

Мова відіграє неабияку роль у житті людини, будучи багатограним феноменом, що пронизує усі сфери нашого існування. Вона виступає не лише як система культурних кодів, але й як інструмент для спеціалізованої інформаційної діяльності, а також безпосередньо впливає на хід думки, мислення та свідомості. Людська думка нерозривно пов'язана з мовою. Без неї мисленнєві образи, подібно до спонукань чи вольових імпульсів, можуть бути передані лише за допомогою невербальних засобів: міміки та жестів. Хоча вони й відіграють свою роль, однак є неспівмірними з мовою за виразністю та точністю. Саме мова дає можливість людині чітко й ґрунтовно виражати погляди, задуми, ділитися почуттями та переживаннями. Роботи П. Рікера зосереджені на герменевтиці тексту, нарративу та самоідентифікації. Він досліджував, як мова, особливо у формі розповіді, дозволяє людині осмислювати своє минуле, формувати свою ідентичність та знаходити сенс у своєму існуванні. Концепція «нарративної ідентичності» Рікера тісно пов'язана з ключовим значенням мови для формування духовного внутрішнього світу людини [17].

Таким чином, сутність мови й слова як її важливого складника слід розуміти значно ширше, ніж це прийнято, виокремлюючи, окрім комунікативної, пізнавальної, номінативної, мислетворчої, емотивної, ще й функцію духовної екзистенції. Сутність мови полягає в пізнанні духу через мову, концентрації духу в слові, духовній спорідненості людини з іншими через мову, а також у духовному розвитку особистості й нації за допомогою мови.

Видатний український мислитель С. Кримський розглядав мову не лише як засіб спілкування, а як глибинний елемент культури, мислення та ідентичності людини. Ідея про роль мови у формуванні національної ідентичності та її значення як найдієвішої та найпотужнішої інтелектуальної зброї простежується у роздумах філософа про українську культуру та український менталітет. Кримський вважав, що особливістю українського менталітету є розуміння слова як «духовної зброї». У праці «Архетипи української культури» автор аналізує архетипи української нації і підкреслює, що важливою складовою національних архетипів є мова [13]. Варто також зазначити, що С. Кримський брав участь як режисер у створенні фільму-дослідженні про мовне питання в Україні під назвою «Соловей співає, доки голос має» (2019, автор ідеї Л. Воронюк). Цей фільм розвінчує міфи навколо української мови та підкреслює її значення для захисту та утвердження держави Україна [18].

Сучасна філософія еволюціонує, збагачуючись новими концепціями для осмислення сутності людини. З'являються такі терміни, як «постлюдина» та «транслюдина», що відображають нову реальність. Вчені підкреслюють, що сучасна людина більше не прагне самостверджуватися через протиставлення себе природному світу. Натомість, вона дедалі активніше самоактуалізується в «штучному» середовищі, повною мірою використовуючи досягнення цивілізації: інформаційно-комунікаційні технології, гаджети, соціальні мережі тощо. Це зумовлено передусім динамічним розвитком усіх сфер життя суспільства, його переходом на якісно новий рівень, що ґрунтується на інтенсивній технологізації та інформатизації як суспільства загалом, так і життя кожної окремої особистості.

Погляди українського філософа А. Єрмоленка про мову інтегровані в його дослідженнях у сфері комунікативної практичної філософії. У контексті дослідження українського етносу Єрмоленко обстоює пріоритет мови як ключового інструменту комунікації та формування суспільної свідомості. Вчений відстоює перевагу універсальних етичних норм над партикулярними цінностями локальних життєвих форм на засадах дискурсивної етики, де основним засобом ведення дискурсу є мова, зав-

дяки чому здійснюється обговорення та обґрунтування етичних норм [9]. Також за безпосередньою участю А. Єрмоленка здійснюється проект «Плечі Гігантів», де обговорюються питання філософського слововжитку та важливість перекладу творів зарубіжних мислителів на українську мову [10]. Ця діяльність свідчить про глибоке розуміння важливості мови для становлення філософської думки та гідного її вираження.

У сучасному світі, де панує культура споживання, мова зазнає значних змін. Слова та речі втрачають свій зв'язок з реальністю, стаючи лише символами. Важливішим стає не сам факт, а його опис, а в епоху «постмодерну» й сам факт може бути відсутнім. Це робить людину заручником «репрезентацій», де виразність мови та її інструментарій стають ключовими для функціонування культури. У контексті глобалізації мова стає головним мостом, що поєднує національну культуру з надбаннями інших народів світу.

Погляди на мову сучасного філософа В. Кебуладзе пронизують значну частину його творчості та публічної діяльності. Його перекладацька діяльність вимагає глибокого розуміння ідей європейської філософії і це свідчить про усвідомлення важливості точного та коректного мовного вираження для передачі філософських смислів. Для нього мова є не просто набором символів, а живим організмом, який формує мислення людини та її сприйняття світу. Коментуючи суспільно-політичні процеси в Україні, Кебуладзе часто звертається до питання ролі мови у формуванні національної ідентичності та культурного простору. Він порівнює мову з фундаментальним стовпом, на якому тримається нація, її історія, пам'ять, а також майбутнє. У публіцистичних виступах Кебуладзе акцентує увагу на мові не лише як на засобі комунікації – мова для нього є маркером приналежності до певної культурної спільноти [14].

Отже, відображаючи та узагальнюючи світ, мова трансформує його в ідеальний вимір, наповнює розумову діяльність людини інформаційним змістом, а також передає досвід прийдешнім поколінням. Національна свідомість розвивається завдяки мові, формуючись через мислення, світобачення та національне сприйняття. У мові заховані знання та духовно-культурні смисли буття народу – основні чинники національної ідентифікації. Таким чином, мова – це не просто засіб спілкування, а фундаментальна складова духовного буття людини та нації. Вона є живим джерелом, що живить наше мислення, формує нашу свідомість, передає безцінний досвід і забезпечує нерозривний зв'язок між минулим, сьогоденням і майбутнім. Розуміння цієї глибинної ролі мови є ключовим для збереження та розвитку культурної спадщини та національної самобутності.

Маємо зазначити, що людина – істота біологічна і соціальна, з глибоким духовним внутрішнім світом. Вона відрізняється не лише здатністю творити суб'єктивні образи об'єктивного світу, а й діяти цілеспрямовано і раціонально, формуючи особливі зв'язки з іншими. Найвищою формою спілкування є мова, яка одночасно слугує універсальним інструментом, тобто словом. Досконалим способом взаємодії є також невербальні засоби комунікації: міміка, жести, посмішка. Саме усвідомлення своїх обмежень підштовхує людину до пошуків відповідей на фундаментальні питання про природу мови, мислення та їх взаємозв'язку. Ці питання мають важливе значення для розуміння природи людського пізнання та комунікації, тому активно досліджується в когнітивній науці, філософії мови, лінгвістиці та нейролінгвістиці. Водночас, відсутність жорстких правил у філософії не звільняє від потреби в аргументованому, критичному та обґрунтованому підході до філософствування. Це залишається ключовим принципом філософії.

Висновок. Мова – це не просто інструмент для комунікації; це динамічна система, що формує наше сприйняття реальності. Вона не лише відображає світ, а й активно перетворює його в ідеальний вимір, де абстрактні поняття та складні ідеї набувають відповідної форми. Завдяки мові ми можемо не тільки обробляти інформацію, але й генерувати нові знання, створювати унікальні художні образи та передавати глибинні філософські концепції. Мова також є охоронцем і носієм духовно-культурних смислів буття народу. У її структурі, лексиці та граматиці заховані знання, досвід та мудрість попередніх поколінь. У цьому захованому знанні та духовно-культурних смислах мова виступає як основний чинник національної ідентифікації, дозволяючи кожному індивіду відчути свою приналежність до певної спільноти, усвідомити своє коріння та місце у світі.

Література

1. Habermas, J. Theorie des kommunikativen Handelns. Frankfurt a. M. : Suhrkamp, 1981. Bd. 1. Handlungsrationality und gesellschaftliche Rationalisierung. 533 S.
2. Habermas J. Theorie des kommunikativen Handelns. Frankfurt a. M. : Suhrkamp, 1981. Bd. 2 : Zur Kritik der funktionalistischen Vernunft. 641 S.
3. Алексюк І. Філософія мови. Традиція аналітичної філософії: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 320 с.
4. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або інтелектуальні подорожі до країни філософії. Київ: б/в, 2017. 238 с.
5. Гадамер Г.-Г. Мова як горизонт герменевтичної онтології. *Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)*: навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. Київ : Знання, 2012. С. 377–390.

6. Гуссерль Е. Ідеї до чистої феноменології і феноменологічної філософії / пер. з нім. В. Кебуладзе. Харків: Фоліо, 2020. 348 с.

7. Дахній А. Й. Мартін Гайдеггер та екзистенціальна філософія: монографія. Львів: 2018. 248 с.

8. Декарт Р. Метафізичні розмисли. *Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)*: навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. Київ: Знання, 2012. С. 59–69.

9. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія: підручник. Київ: Лібра, 1999. 488 с.

10. Єрмоленко А. М. Про переклади. Класики практичної комунікативної філософії. Плечі Гігантів. URL: <https://is.gd/bot06H> (дата звернення: 27.06.2025).

11. Кант І. Критика чистого розуму. *Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)*: навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. Київ: Знання, 2012. С. 113–122.

12. Кассіер Е. Дослідження людини. Вступ до філософії культури. *Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)*: навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. Київ: Знання, 2012. С. 174–186.

13. Кримський С. Б. Філософія – авангард духи чи літургія смислу? *Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)*: навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. Київ: Знання, 2012. С. 15–27.

14. «Майбутнє, якого ми прагнемо» Дискусія та обговорення книги Вахтанга Кебуладзе. URL: <https://is.gd/EE6MGB> (дата звернення: 27.06.2025).

15. Попович М. В. Нарис історії культури України. Київ: АртЕк, 1998. 728 с.

16. Потебня О. Мислення і мова *Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення)*: навч. посіб.; за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. Київ: Знання, 2012. С. 391–402.

17. Рікер П. Історія та істина / пер. з фр. В. І. Шовкун. Київ: КМ Академія: Пульсари, 2001. 393 с.

18. «Соловей співає, доки голос має»: фільм. URL: <https://is.gd/XGOqz1> (дата звернення: 27.06.2025).

19. Філософський енциклопедичний словник: енциклопедія. Київ: Абрис, 2002. 742 с.

Анотація

Яручик А. І. Мова у духовному бутті людини. – Стаття.

У запропонованій статті автор досліджує фундаментальну роль мови у становленні та вияві духовного буття людини. Зокрема аналізується нерозривний зв'язок між мисленням і мовою та вказується, що слово виступає не просто інструментом спілкування, а архітектонічним елементом для конструювання особистісного та колективного світу смислів. Детального розгляду отримали ключові філософські підходи, що висвітлюють мову не лише як засіб комунікації, але і як «дім буття», де людина не тільки усвідомлює себе, а й формує свою ідентичність та визначає своє місце у світі. Відображаючи та узагальнюючи світ, мова трансформує його в ідеальну сферу, закодовуючи й розкодовуючи знання та духовні смисли буття. Вказується, що сутність людини нерозривно пов'язана з сутністю

мови, що обумовлено внутрішньою потребою людства. Мова закладена у природу самих людей і необхідна для розвитку їхніх духовних сил та формування світогляду. Стверджується, що мова формує соборне духовне національне середовище саморозвитку, самоствердження й самовизначення особистості. Особливу увагу зосереджено на тому, як через різноманітні мовні практики – від повсякденного спілкування до мистецької творчості – відбувається пізнання, інтерпретація та ефективна передача складного духовного досвіду з покоління в покоління. Запропонований комплексний аналіз дозволяє значно поглибити розуміння філософії мови не просто як окремої дисципліни, а як невід'ємної та центральної частини антропологічних, культурологічних та екзистенційних досліджень. Це дає змогу краще усвідомити, як мова формує людську свідомість, цінності та духовні орієнтири у всій їхній складності. Стверджується, що у контексті глобальних процесів мова постає головним підґрунтям реалізації діалогічного зв'язку між національною культурою та соціокультурними здобутками інших народів світу.

Ключові слова: мова, буття людини, мислення, слово, філософія мови.

Summary

Yaruchyuk A. I. Language in the spiritual being of man. – Article.

In the proposed article, the author examines the fundamental role of language in the formation and manifestation of human spiritual being. Specifically, it analyzes the inseparable connection between thought and language, pointing that the word acts not easily as a tool for communication, but as an architectonic element for constructing the personal and collective world of meanings. Key philosophical approaches are discussed in detail, highlighting language not only as a means of communication, but also as a "house of being," where humans not only realize themselves but also form their identity and define their place in the world. By reflecting and generalizing the world, language transforms it into an ideal sphere, encoding and decoding knowledge and the spiritual meanings of being. It is stated that the essence of humanity is inseparably linked to the essence of language, driven by an internal human need. Language is appropriate in human nature and is essential for the development of their spiritual powers and the formation of their worldview. It is asserted that language forms a communal spiritual national environment for self-development, self-affirmation, and self-determination of the individual. Particular attention is paid to how various linguistic practices – from everyday communication to artistic creation – facilitate the cognition, interpretation, and effective transmission of complex spiritual experience from generation to generation. The proposed comprehensive analysis significantly deepens the understanding of the philosophy of language not merely as a separate discipline, but as an integral and central part of anthropological, cultural, and existential research. This allows for a better comprehension of

how language shapes human consciousness, values, and spiritual orientations in all their complexity. It is affirmed that, in the context of global processes, language serves as the primary foundation for realizing

a dialogical connection between national culture and the socio-cultural achievements of other peoples worldwide.

Key words: language, human being, thinking, word, philosophy of language.

Дата надходження статті: 30.06.2025

Дата прийняття статті: 15.07.2025

Опубліковано: 10.09.2025